

„Hoši od Zborova, klidně v zemi spíte, vy se nikdy více, domů nevrátíte...“

(začátek refrénu písně, složené na počest zborovských bojovníků písničkářem Karlem Hašlerem)

2. července 1917 ve tři hodiny ráno na rakousko-ruské frontě poblíž ukrajinského městečka Zborov příslušníci střelecké brigády československých legií provedli poslední průzkum bojem. Z něj přivedli do zajetí rakouskou polní stráž, shodou okolností složenou z Čechů, kteří sloužili v rakouském pluku známých „pětatřicátníků“ z Plzně. O šest hodin později začal prudký útok našich legionářů na tři řady rakouských zákopů, v nichž s velmi dobrou výzbrojí stála čtyřnásobná přesila. Tímto bojem vyvrcholila několikadenní ruská ofenzíva.

Především 1. legionářský pluk se zasloužil o úspěšný výsledek boje a přesto, že na bojišti zůstalo 190 padlých, vstoupili muži s červenobílými páskami na čepicích do širšího povědomí válčících stran. Úspěch to byl mimořádný a především potřebný k tomu, aby západní spojenci (Francie, USA a Velká Británie) s konečnou platností pochopili, že tvrzení vůdce zahraničního odboje T.G. Masaryka o připravenosti národa vybojovat si státní samostatnost není mluvením do větru. T.G. Masaryk proto po zborovské bitvě navštívil naše vojáky v Berezné, vyjádřil jim poděkování a naznačil cestu odboje, směřující k státní a národní samostatnosti. Masarykova mise po Rusku výrazně přispěla k překonání dosavadní rezervovanosti ruské vlády, která nejevila příliš ochoty rozšířit počet legionářských jednotek. Ačkoliv ruští generálové oceňovali bojovou připravenost legií, sama ruská armáda už se nacházela v úplném rozkladu. Výsledkem se stal chaotický ústup Rusů z fronty na východ k Tarnopolu, který obětavě kryli vojáci našich pluků.

Čeček, Vilímek, Syrový, Špidlík, Švec, Husák, Petřík, Kutlvašr, Vašátko, Wuchterle, Medek, Voženílek, Fierlinger, Klapálek, Svoboda a mnozí další – to byli mladí velitelé legionářských rot a praporů, jejichž vojenské umění dalo základ československé zahraniční armádě. Bitva u Zborova se stala v nové Československé republice na léta symbolem statečnosti, mravní pevnosti a odhodlání obětovat se pro vlast. Bojovou tradici 1. střeleckého legionářského pluku, který od roku 1921 sídlil v Českých Budějovicích, nám dnes připomíná před dvěma roky

znovuinstalovaný Zborovský pomník (též „Voják na stráži“), který je umístěn v parku poblíž Jihočeské vědecké knihovny.

2. července 2015 se v pozdních odpoledních hodinách u sochy konala vzpomínka na slavnou bitvu, která se odehrála před 98 roky. Socha „Vojáka na stráži“, zhotovená příslušníkem pluku škpt. Otto Birmou v roce 1927, zmizela z českobudějovických Žižkových kasáren někdy kolem roku 1968 a teprve v r. 2009 byla rozebraná na části objevena v bývalých vojenských skladech u Českých Budějovic. V roce 2013/14 byla z iniciativy Klubu vojenské historie Čeští lvi zrenovována nákladem téměř 250 tisíc korun a postavena na novém místě.

Přítomní členové KVH Čeští lvi obdrželi na místě Pamětní list ČSOL Praha u příležitosti 70. výročí konce 2. světové války. Listy jim předal předseda jednoty ČSOL Strakonice bratr Zdeněk Hruška.

Pavel Mörtl

{phocagallery view=category|categoryid=63|limitstart=0|limitcount=0}